

NAVODILO ZA ODVZEM BLATA

ob akutni flakcidni paralizi (AFP)

ali ob sumu na okužbo s poliovirusi /enterovirusi

Blato mora biti odvzeto im prej po nastopu bolezenskih znakov in najkasneje v 14. dneh. Zaradi neenakomernega izlo anja virusov, odvezamemo 2 vzorca v razmiku 24 do 48 ur. e odvzem blata ni možen, je nadomesten vzorec tudi rektalni bris.

Navodilo:

1. V sterilno/ isto posodico za blato odvezemite za **oreh ali kavno žli ko velik vzorca blata in posodico dobro zaprite;**

Vzorcju blata ne smeta biti primešana se ali voda. To najlažje dosežemo z iztrebljanjem v tanko plasti no vre ko, položeno v straniš no odprtino. Od tod prenesite za oreh vzorca, odvezetega z razli nih delov iztrebka, v posodico za blato.

2. Posodico **dobro ozna ite** s podatki, ki poveže vzorec in spremni list (Ime in Priimek, datum odvzema)
3. **Ponovite odvzem** vzorca blata **po 24-48 urah.**
4. Vzorec **transportirajte na +4°C** v hladilni torbi s hladilnimi telesi!
5. Zaradi lažjega transporta lahko vzorca zamrznete pri -20°C in ju skupaj dostavite v laboratorij na +4°C v hladilni torbi s hladilnimi telesi.
6. O odvzemu in prihodu vzorcev obvestite **Laboratorij za javnozdravstveno virologijo, Bohori eva 15, Ljubljana. Tel: 01 4342 610 ali 051391 388 (izven rednega delovnega asa).**

Poliovirusi se prenašajo s loveka na loveka in so zelo nalezljivi. V prvih dneh okužbe je možna kaplji na infekcija z izlo ki zgornjega dela dihalnih poti. Bolj obi ajna je posredna ali neposredna okužba s fecesom, saj se poliovirus dalj asa zadržuje in razmnožuje v revesju ter izlo a s fecesom.

Okuženi posameznik lahko okuži vse dovezetne osebe v skupnem gospodinjstvu, posebej e so higienske razmere slabe. Virusi v telo vstopijo skozi usta in se razmnožujejo sprva v epitelnih respiratornih celicah, nato potujejo po prebavni cevi in se razmnožujejo v ervesnih epitelnih celicah, od koder preidejo v kri in se razsejejo po telesu. Predvsem nevarno je, e jih v tej fazi imunski sistem ne uspe ustaviti, ker okužijo celice CŽS in s svojim razmnoževanjem uni ijo živ ne celice, kar povzro i propad nevronov in zna ilno ohlapno paralizo (AFP). Tudi nekateri drugi enterovirusi (EVD68, EV71) lahko povzro ijo nevrološke težave in se ob infekcije prav tako v veliki koncentraciji izlo ajo z blatom.

Za laboratorijsko potrditev diagnoze okužbe s poliovirusi je poleg hitre molekularne detekcije virusa, potrebna izolacija poliovirusa v celi ni kultururi. Najboljši vzorec za preiskavo je blato, ker vsebuje veliko koli ino virusov. Polioviruse je na za etku infekcije možno izolirati tudi iz brisa orofaringsa (žrela), pri napredovani bolezni pa tudi iz cerebros spinalne teko ine.

Za odgovore na morebitna vprašanja lahko pokli ete na telefonsko številko 01 4342 610 ali pišete na e-naslove (vesna.subelj@nlzoh.si, katarina.prosenc@nlzoh.si ali natasa.berginc@nlzoh.si).